

Sygn.akt III AUa 72/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 czerwca 2014 r.

Sąd Apelacyjny w Białymstoku, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSA Marek Szymanowski (spr.)

Sędziowie: SA Bożena Szponar - Jarocka

SO del. Marzanna Rogowska

Protokolant: Magda Małgorzata Gołaszewska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 17 czerwca 2014 r. w B.

sprawy z odwołania J. B.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B.

o emeryturę

na skutek apelacji wnioskodawczyni J. B.

od wyroku Sądu Okręgowego w Łomży III Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

z dnia 5 grudnia 2013 r. sygn. akt III U 860/13

uchyla zaskarżony wyrok i przekazuje sprawę do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Łomży pozostawiając temu Sądowi orzeczenie o kosztach instancji odwoławczej.

Sygn. akt III AUa 72/14

UZASADNIENIE

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. decyzją z dnia 16 października 2013 roku, wydaną na podstawie przepisów ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009 roku, Nr 153, poz. 1227 ze zm.) oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983 roku, Nr 8, poz. 43 ze zm.) odmówił J. B. prawa do emerytury w warunkach szczególnych, gdyż odwołująca nie udowodniła wymaganych 15 lat pracy w warunkach szczególnych.

J. B. w odwołaniu od powyższej decyzji kwestionowała sposób wyliczenia przez organ rentowy stażu pracy w warunkach szczególnych. Wskazała, iż ze świadectwa pracy w warunkach szczególnych wynika, iż wskazany staż pracy obejmuje zakres 15 lat i 2 dni.

Sąd Okręgowy w Łomży po rozpoznaniu powyższego odwołania, wyrokiem z dnia 5 grudnia 2013 roku odwołanie oddalił. Sąd I instancji ustalił, iż J. B. urodziła się (...), nie jest członkiem OFE. W okresie od 12.05.1977 r. do 14.05.1992 r. zatrudniona była w (...) Zakładach (...) na stanowisku brakarza – przeglądacza. Następnie od 6.04.1995 r. do 31.12.1995 r. oraz od 1.02.1996 r. do 31.07.1996 r. zatrudniona była w Szkole Podstawowej nr (...) w Ł. na stanowisku

sprzątaczkę. Natomiast w okresie od 26.05.1992 r. do 25.12.1993 r., od 04.01.1996 r. do 31.01.1996 r. oraz od 3.08.1996 r. do 2.08.1997 r. zarejestrowana była w Powiatowym Urzędzie Pracy w Ł. jako osoba bezrobotna. Od 1.03.1999 r. do 31.12.2000 r. otrzymywała zasiłek z tytułu wychowania dziecka wymagającego stałej opieki i pielęgnacji.

Nadto Sąd ustalił, że J. B. w dniu 22.08.2013 r. złożyła wniosek o emeryturę. Decyzją z dnia 16.10.2013 r. – obecnie zaskarżoną Zakład Ubezpieczeń Społecznych odmówił wnioskodawczyni prawa do emerytury w wieku obniżonym z tytułu pracy w szczególnych warunkach, a zatem nie spełniła niezbędnego warunku do przyznania tego świadczenia.

Sąd pierwszej instancji wskazał, że prawo do emerytury w niższym wieku emerytalnym z tytułu pracy w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze przewidziane jest w art. 32 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009 roku, nr 153, poz. 1227 ze zm.) zawartym w rozdziale 2 działu II ustawy dotyczącym urodzonych przed 1 stycznia 1949 r. Natomiast w art. 184 ust. 1 w/w ustawy zostało przewidziane prawo do wcześniejszej emerytury dla ubezpieczonych urodzonych po 31 grudnia 1948 r., którym przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie osiągnęli okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat – dla kobiet i 65 lat – dla mężczyzn oraz okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27 (wynoszący co najmniej 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn)

Nadto Sąd Okręgowy wskazał, że zgodnie z art. 32 ust. 1a pkt 1 przy ustalaniu zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze nie uwzględnia się okresów niewykonywania pracy, za które pracownik otrzymał po dniu 14 listopada wynagrodzenie lub świadczenia z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa. Rodzaje prac i stanowisk oraz warunki na podstawie których osobom spełniającym powyższe wymagania przysługuje prawo do emerytury, ustala się zgodnie z art. 32 ust. 4 w/w ustawy na podstawie przepisów dotychczasowych. W niniejszej sprawie wspomniane przepisy dotychczasowe rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w/w rozporządzenia okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy. Sąd I instancji wskazał też na treść § 4 cytowanego rozporządzenia, zgodnie z którym pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach nabywa prawo do emerytury jeżeli spełnia łącznie następujące warunki : osiągnął wiek emerytalny wynoszący 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn oraz ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Spór w niniejszej sprawie sprowadzał się do ustalenia czy odwołująca posiada wymagany 15 – letni staż pracy w warunkach szczególnych.

Sąd Okręgowy ustalił, że odwołującej do stażu pracy w warunkach szczególnych zaliczono okres pracy od 12.05.1977 r. do 14.05.1992 r., tj. okres 15 lat i 2 dni w (...) Zakładach (...) na stanowisku brakarza - przeglądacza i brakarza krojczego. Jednak zgodnie z art. 32 ust. 2a odliczono od powyższego okresu czas niewykonywania przez odwołującą pracy przypadający po dniu 14 listopada 1991 r. za który uzyskała ona świadczenia z ubezpieczenia społecznego w razie choroby macierzyństwa tj. okres 8 dni. Sąd I instancji podkreślił, że organ rentowy nie kwestionował przedstawionego świadectwa pracy, a jedynie prawidłowo odliczył od wskazanego w nim okresu pracy w warunkach szczególnych okres, w którym odwołująca korzystała z zasiłku chorobowego. Brak możliwości zaliczenia wskazanego okresu skutkowało koniecznością uznania, iż na dzień 1.01.1999 r. wnioskodawczyni legitymowała się stażem pracy w warunkach szczególnych w łącznym wymiarze 14 lat, 11 miesięcy i 24 dni.

Sąd I instancji podkreślił, iż zastosowanie art. 32 ust. 1a ustawy o emeryturach i rentach z FUS do osób, które przed 1 lipca 2004 r. nie spełniły wszystkich warunków nabycia prawa do emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jak to miało miejsce w niniejszej sprawie zostało w judykaturze Sądu Najwyższego uznane za nienaruszające wyrażonych w art. 2 i art. 32 Konstytucji RP zasad równości i sprawiedliwości społecznej (wyrok SN z dnia 21.05.2009 r., II UK 370/08. Skoro zatem odwołująca nie spełniła wszystkich warunków

do nabycia prawa do wcześniejszej emerytury przed dniem 1 lipca 2004 r. (nie osiągnęła wymaganego wieku 55 lat), przy uwzględnieniu obowiązującego wówczas stanu prawnego to po tej dacie okresy niezdolności do pracy z powodu choroby przypadające po dniu 14 listopada 1991 r. nie mogą zostać zaliczone do okresu wykonywania pracy w szczególnych warunkach (wyrok SN z 13.12.2010 r. I UK 180/10).

Mając powyższe na uwadze Sąd I instancji stwierdził, że odwołująca nie legitymuje się wymaganym okresem zatrudnienia co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach uprawniającym do przyznania jej prawa do emerytury w wieku obniżonym z tytułu pracy w warunkach szczególnych.

Mając na uwadze, Sąd Okręgowy na zasadzie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. odwołanie oddalił.

J. B. zaskarżyła powyższy wyrok w całości i wniosła o uchylenie zaskarżonego wyroku i wznowienie postępowania na skutek wystąpienia nowych okoliczności w sprawie, które nie zostały wskazane przed Sądem Okręgowym podczas rozprawy, a mianowicie odnaleziona w dniu 18 grudnia 2013 r. legitymacja ubezpieczeniowa po wydaniu wyroku z której wynika, iż nie była na świadczeniu chorobowym z ZUS w wymiarze 8 dni po 14 listopada 1991r. jak to wskazał ZUS w decyzji naliczającej mi wymiar czasu pracy w szczególnych warunkach.

Sąd Apelacyjny zważył co następuje.

Apelacja okazała się być zasadną aczkolwiek z innych przyczyn, niż w niej podniesiono.

Na wstępie wskazać należy, że apelująca ubiega się o emeryturę w oparciu o podstawę prawną przewidzianą w art. 184 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszy Ubezpieczeń Społecznych, zgodnie z którym ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40 tej ustawy, jeżeli w dniu jej wejścia w życie (czyli 1 stycznia 1999 r.) osiągnęli: 1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat - dla kobiet i 65 lat - dla mężczyzn oraz 2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27 tej ustawy. Z kolei w myśl art. 32 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, ubezpieczonym będącym pracownikami, zatrudnionymi w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, przysługuje emerytura w wieku niższym niż powszechny wiek emerytalny, określony w art. 27 ust. 2 i 3 tej ustawy (ust. 1), przy czym dla celów ustalenia uprawnień emerytalnych, o których mowa w ust. 1, za pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach uważa się pracowników zatrudnionych przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia (ust. 2), zaś wiek emerytalny, o którym mowa w ust. 1, rodzaje prac lub stanowisk oraz warunki, na podstawie których osobom wymienionym w ust. 2 i 3 przysługuje prawo do emerytury, ustala się na podstawie przepisów dotychczasowych (ust. 4). "Przepisami dotychczasowymi" w rozumieniu art. 32 ust. 4 ustawy o emeryturach i rentach z FUS są w szczególności przepisy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r., które mają zastosowanie do pracowników wykonujących prace w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymienione w § 4-15 tego rozporządzenia oraz w wykazach stanowiących załącznik do rozporządzenia (§ 1 ust. 1).

Jak wynika z przedstawionego świadectwa pracy J. B., będąc zatrudniona w (...) Zakładach (...) w okresie od dnia 12 maja 1977 roku do dnia 14 maja 1992 roku, wykonywała pracę brakarz – przeglądacz (przyuczenie), brakarz przeglądacz oraz brakarz krojczy, tj. pracę wymienioną w dziale XIV, ust 24 poz. 1 wykazu A, stanowiącego załącznik Nr 1 do zarządzenia Nr 7 Ministra przemysłu Chemicznego i Lekkiego z dnia 7 lipca 1987 roku w sprawie prac wykonywanych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w zakładach pracy resortu przemysłu chemicznego i lekkiego (Dz. Urz. MG z dnia 3 sierpnia 1987 roku, Nr 4, poz. 7). W wykazie A – prac w szczególnych warunkach, których wykonywanie uprawnia do niższego wieku emerytalnego – stanowiącym załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w dziale XIV (Prace różne) pod pozycją 24 wskazano kontrola międzyoperacyjna, kontrola jakości produkcji i usług oraz dozór inżynierski – techniczny na oddziałach i wydziałach, w których jako podstawowe wykonywane są prace wymienione w wykazie. Łączny okres zatrudnienia odwołującej w tym zakładzie od dnia 12 maja 1977 roku do dnia 14 maja 1992 roku wyniósł 15 lat i 2 dni, z tym, że

ZUS ograniczył staż pracy wnioskodawczynie w warunkach szczególnych o okresy zasiłkowe (8 dni), co dało 14 lat 11 miesięcy i 24 dni - wskazane w decyzji odmownej jako niekwestionowany okres pracy w warunkach szczególnych.

Ponieważ spór w niniejszej sprawie między stronami dotyczył tego czy wnioskodawczynie przy ustaleniu prawa emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach przewidzianej art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (obecnie t.j. Dz.U. z 2009 roku Nr 153, poz. 1227 ze zm.) do 15 - letniego okres pracy w szczególnych warunkach podlega zaliczeniu okres pobierania zasiłku chorobowego po 14 listopada 1991 r. inne okoliczności nie były w sprawie badane, bowiem przy przyjętej przez Sąd Okręgowy wykładni przepisów prawa materialnego nie miały one znaczenia.

Sąd Apelacyjny rozważając czy od okresu pracy wnioskodawczynie w szczególnych warunkach należało odliczyć okresy niewykonywania pracy za które wnioskodawczynie otrzymała po dniu 14 listopada 1991 roku wynagrodzenie bądź świadczenie z ubezpieczenia społecznego z tytułu choroby i macierzyństwa - doszedł jednak do odmiennego wniosku niż Sąd Okręgowy.

Jak wynika z treści przepisu art. 32 ust. 1a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych przy ustalaniu okresu zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze nie uwzględnia się okresów niewykonywania pracy, za które pracownik otrzymał po dniu 14 listopada 1991 roku wynagrodzenie lub świadczenia z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa. Ust. 1a powyższego przepisu został dodany ustawą z dnia 20 kwietnia 2004 roku o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2004 roku, Nr 121, poz. 1264), która weszła w życie z dniem 1 lipca 2004 roku.

W ocenie Sądu Apelacyjnego Sąd pierwszej instancji wydając zaskarżony wyrok dokonał błędnej wykładni i niewłaściwego zastosowania przepisów prawa materialnego, tj. art. 184 oraz art. 32 ust. 1a ustawy opierając się zresztą w tym względzie na wyroku Sądu Najwyższego z dnia 13 grudnia 2010 r. (I UK 180/10 LEX nr 785647) , zgodnie z którym jeśli wnioskodawca nie spełnił wszystkich warunków do wcześniejszej emerytury przed dniem 1 lipca 2004 r. przy uwzględnieniu obowiązującego wówczas stanu prawnego, to po tej dacie okresy niezdolności do pracy z powodu choroby przypadające po dniu 14 listopada 1991 r. nie mogą zostać zaliczone do okresu wykonywania pracy w szczególnych warunkach. Gdyby zatem za podstawę wykładni art. 32 ust. 1a w zw. z art. 184 ust. 1 ustawy przyjęć powyższe orzeczenie to rzeczywiście trzeba by zgodzić się z Sądem pierwszej instancji i wyłączyć sporny kilkudniowy okres pobierania zasiłku chorobowego z okresu pracy w szczególnych warunkach.

Sąd Okręgowy wydając zaskarżony wyrok pominął jednak to , iż powyższa wykładnia nie utrzymała się i stopniowo odszedł od niej również Sąd Najwyższy , który stoi aktualnie na gruncie odmiennego rozumienia zmian art. 32 obowiązujących od dnia 1 lipca 2004r. Aktualnie Sąd Najwyższy przyjmuje, że osiągnięcie do 1 stycznia 1999 r. okresu pracy w szczególnych warunkach, o którym mowa w art. 184 ust. 1 pkt 1 ustawy emerytalnej) wyłącza „ponowne” ustalenie tego okresu po osiągnięciu wieku emerytalnego (według innego stanu prawnego). Oznacza to, że wymagane do przyznania prawa do emerytury na podstawie art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1988 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (jednolity tekst: Dz. U. z 2013 r., poz. 1440) okresy zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (ust. 1 pkt 1) oraz okresy składkowe i nieskładkowe (ust. 1 pkt 2) ustala się według stanu prawnego, który obowiązywał do dnia wejścia w życie tej ustawy, a nie według stanu prawnego obowiązującego w innej (wcześniejszej) dacie ustania spornego okresu zatrudnienia lub w (późniejszej) dacie złożenia wniosku o tę emeryturę (por. w tym zakresie : wyrok Sądu Najwyższego z dnia 23 kwietnia 2010 r., II UK 313/09, OSNP 2011 nr 19-20, poz. 260, wyrok SN z dnia 18 maja 2012 r., III UK 99/11, LEX nr 1227193; wyroku SN z dnia 13 lipca 2011 r. I UK 12/11 LEX 989126 ; postanowienie SN z dnia 9 marca 2012 r. I UK 367/11 Lex nr 1215125 ; wyrok SN 6 lutego 2014 r. II UK 284/13 niepubl). Sąd Najwyższy nawiązując do ochrony ekspektatywy maksymalnie ukształtowanej, której ochrony wielokrotnie udzielał Trybunał Konstytucyjny - przyjmuje , iż art. 184 ustawy pełni funkcję wzmocnienia tej ekspektatywy wobec pozostających w toku stosunków nabywania prawa do emerytury z tytułu wykonywania zatrudnienia w szczególnych warunkach przed dniem 1 stycznia 1999 roku. W przepisie tym ustawodawca utrwalił sytuację osób, które w dniu wejścia w życie ustawy wypełniły warunki stażu szczególnego

i ogólnego i zadeklarował ich przyszłe prawo do emerytury w wieku wcześniejszym. Przez wydanie tego przepisu nastąpił stan związania, tj. zobowiązania się przez Państwo do powstrzymania się od jakiegokolwiek ingerencji w istniejące prawo tymczasowe. Wobec tego przewidziana w ustawie ekspektatywa prawa do emerytury nie mogła wygasnąć na skutek nowej regulacji ustalania stażu zatrudnienia. Gwarancji przyszłego prawa do emerytury złożonej wobec osób, o których mowa w art. 184 ustawy, ustawodawca nie mógł już naruszyć przez ustalenie innego sposobu wyliczenia ich stażu ubezpieczenia. Stąd ocena, że wykazanie w dniu 1 stycznia 1999 roku określonego w art. 184 ustawy okresu wykonywania pracy w szczególnych warunkach wyłącza ponowne ustalenie tego okresu po osiągnięciu wieku emerytalnego, według zasad wynikających z art. 32 ust. 1a pkt 1 obowiązujących po dniu 1 lipca 2004 roku. Pogląd ten wzmacnia treść art. 32 ust. 4 ustawy emerytalnej, odsyłająca w zakresie warunków emerytalnych do przepisów dotychczasowych (obowiązujących przed dniem 1 stycznia 1999 roku).

Sąd Apelacyjny podziela powyższą wykładnię, która to wykładnia będzie w toku dalszego postępowania wiążąca dla Sądu Okręgowego (art. 386 §6 k.p.c.). Oznacza to, prościej rzecz ujmując, iż domniemany okres pobierania zasiłku (domniemany bo wnioskodawczyni zakwestionowała fakt jego pobierania w postępowaniu) co do zasady nie podlega wyłączeniu z okresu pracy w szczególnych warunkach.

Pogląd Sądu Okręgowego, w zakresie wykładni prawa materialnego , a którego to poglądu Sąd Apelacyjny nie zaaprobował - spowodował, iż Sąd Okręgowy nie prowadził żadnego postępowania dowodowego w sprawie. Na etapie sądowym organ rentowy zdawał się nie kwestionować posiadania przez wnioskodawczyni okresy zbliżonego do 15 lat (z wyłączeniem spornych dni pobierania zasiłku chorobowego), tym niemniej wypada zauważyć, iż przed wydaniem decyzji organ rentowy miał zastrzeżenia formalne do wystawionego świadectwa pracy w szczególnych warunkach (notatka kolegialna).

W świetle utrwalonego orzecznictwa Sądu Najwyższego - Sąd ubezpieczeń społecznych, przyznając prawo do świadczenia, ma obowiązek ustalić wszystkie jego warunki, nawet gdy organ rentowy w decyzji negatywnie ocenił tylko niektóre z nich, bez rozpoznania pozostałych. Z istoty praw do świadczeń z zakresu ubezpieczeń społecznych, które wymagają spełnienia ustawowych imperatywnych przesłanek ich nabycia, wynika, że odpowiada prawu sądowe orzeczenie o braku przesłanek kreujących z mocy ustawy prawo do dochodzonego świadczenia, których istnienia wcześniej nie zakwestionował organ rentowy i odwrotnie nie byłoby trafnym orzeczenie sądowe przyznające prawo do świadczenia z zakresu ubezpieczeń społecznych osobie, która nie spełnia ustawowych przesłanek warunkujących jego nabycie (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 5 września 2008 r. II UK 104/08 LEX nr 658183; wyroki Sądu Najwyższego z dnia: 25 stycznia 2002 r., II UKN 788/00, OSNP 2003 nr 23, poz. 575; 7 lutego 2002 r., II UKN 42/01, OSNP 2003 nr 22, poz. 551; 23 listopada 2004 r., I UK 15/04, OSNP 2005 nr 11, poz. 161; czy 7 marca 2006 r., I UK 195/05, OSNP 2007 nr 3 - 4, poz. 55). Oznacza to , iż koniecznym jest przeprowadzenie postępowania dowodowego w całości co do tego czy rzeczywiście wnioskodawczyni na stanowiskach wskazanych w świadectwie wykonywała pracę w szczególnych warunkach. Trzeba przy tym także przypomnieć, iż zgodnie z utrwalonym orzecznictwem treść świadectwa pracy oraz świadectwa pracy w szczególnych warunkach podlega weryfikacji. Dokonana przez pracodawcę w świadectwie pracy w szczególnych warunkach ocena charakteru zatrudnienia pracownika nie jest dla sądu wiążąca, dokument ten podlega co do swojej wiarygodności i mocy dowodowej takiej samej ocenie, jak każdy inny dowód. Świadectwo pracy jako dowód z dokumentu prywatnego nie ma natomiast silniejszej mocy dowodowej niż dowód z zeznań świadków lub z przesłuchania stron (por. w tym zakresie wyrok SN z dnia 5 października 2011 r. II UK 43/11 LEX nr 1108484) np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 4 marca 2005 r., II UK 15/05, LEX nr 603168 oraz wyroki tego Sądu z dnia 3 października 2000 r., I CKN 804/98, LEX nr 50890; z dnia 30 czerwca 2004 r., IV CK 474/03, OSNC 2005 nr 6, poz. 113; z dnia 9 kwietnia 2009 r., I UK 316/08, LEX nr 707858; z dnia 6 stycznia 2009 r., II UK 117/08, OSNP 2010 nr 13-14, poz. 167; z dnia 27 lipca 2010 r., II CSK 119/10, LEX nr 603161). Zdaniem Sądu Apelacyjnego szczególnie wnikliwego potraktowania wymaga pierwsze ze stanowisk zajmowanych przez wnioskodawczynię. Wedle świadectwa wnioskodawczyni pracę rozpoczynała, (zakładając, że świadectwo wskazuje kolejne zajmowane stanowiska) na stanowisku „brakarz przeglądacz - przyuczenie “. Koniecznym jest zatem kompleksowe wyjaśnienie tego na czym fatycznie polegała praca wnioskodawczyni, w szczególności na czym

polegało owe przyuczenie, pod kątem świadczenia pracy w szczególnych warunkach. Czyniąc ustalenia w tym zakresie koniecznym stanie się zażądanie akt osobowych wnioskodawczynie, których jak się zdaje tylko pewna skopiowana część znajduje się w aktach kapitałowych. Całość tych akt w połączeniu z ewentualnie zgłoszonymi dowodami z źródeł osobowych będzie pomocna przy weryfikacji okresów pracy w szczególnych warunkach stwierdzanych świadectwem pracy.

W tym stanie rzeczy Sąd Apelacyjny na zasadzie art. 386 §4 k.p.c. orzekł jak na wstępie.